

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.859/2018/7.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke
Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

A felperes képviselője:

. Kovács Tamás ügyvéd (**fél címe**)

Az alperesek: I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű alperes
II. rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes
III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperes
IV.rendű alperes neve (**IV. rendű alperes címe**) IV. rendű alperes
V.rendű alperes neve (**V. rendű alperes címe**) V. rendű alperes
VI.rendű alperes neve (**VI. rendű alperes címe**) VI. rendű alperes
VII. rendű alperes neve (**VII. rendű alperes címe**) VII. rendű alperes

Az alperesek képviselője:

. Grád András ügyvéd (**fél címe 1.**) I. rendű alperes képviseletében

. Imre András ügyvéd (**fél címe 2**) II. rendű alperes képviseletében
VII.rendű alperes neve (VII.rendű alperes címe) IV. rendű alperes
képviseletében

I.rendű alperes neve I. rendű alperes VII. rendű alperes képviseletében

A per tárgya: Házastársi közös vagyon megosztása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

I. rendű alperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 13.P.21.864/2015/99.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéltábla Pf.II.20.153/2018/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét részben hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperest illető értékkiegyenlítés összegét 9.032.024 (kilencmillió-harminckétezer-huszonnégy) forintban állapítja meg.

Ezt meghaladóan a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 150.000 (százötvenezer) forint, az I. rendű alperest 305.500 (háromszázötezer-ötszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az I. rendű alperes (a továbbiakban: a felek) 1993. március 6. napján kötött házasságát a Szegedi Városi Bíróság 2013. május ... napján jogerős ítéletével bontotta fel, házassági életközösségük 2012. július 1. napján szűnt meg.
- [2] A felek az 1993. június 25. napján kötött szerződéssel vásárolták meg 1/2 - 1/2 arányban a **Sz., G.** utca ... szám alatti ingatlanból az általuk építeni kívánt ... számú, másfél szobás társasházi lakással arányos nagyságú, összesen 54/1030 tulajdoni hányadot (a továbbiakban: **G.** utcai lakás) szerkezetkész állapotban. Az építkezést a felek fejezték be, amihez felhasználták az I. rendű alperes 337.000 forint különvagyoni megtakarítását. Az építési munkákban a felperes kőműves foglalkozású édesapja is részt vett: a válaszfalak felhúzását, a belső vakolást és a hidegburkolást végezte el. A lakás bekerülési költsége a szerkezetkész állapotig 1.284.240 forint, a befejező munkálatok bekerülési költsége 500.000 forint volt.
- [3] A lakást 1.800.000 forintért értékesítették és ugyanilyen vételárért megvásárolták 1/2 - 1/2 arányban a **Sz., A.** sor ... szám alatti lakást. Ezt az ingatlant 2000. április 13. napján értékesítették 4.450.000 forintért, amelyet felhasználtak a 2000. május 2. napján készült adásvételi szerződéssel megvásárolt **Sz., N.** utca ... szám alatti ingatlan (a továbbiakban: **N.** utcai ingatlan) vételárának kifizetéséhez, ami a felek 1/2-1/2 arányú közös tulajdonába került.
- [4] A VII. rendű alperes a **Sz., Sz.** utca ... szám alatti ingatlan (a továbbiakban: **Sz.** utcai ingatlan) 406/1000 tulajdoni hányadát 12.000.000 forint vételárért a felektől vásárolta. A vételár kifizetéséhez a III. rendű alperestől felvett 10.200.000 forint kölcsön összegét 2012. január 6. napján az I. rendű alperes IV. rendű alperes neve-nél vezetett ... számú bankszámlájára utalták. Erről a bankszámláról az I. rendű alperes 2012. január 20. napján 3.000.000 forintot utalt át a eljárást segítő 1-nél vezetett ... számú bankszámlájára, 1.000.000 forintot pedig a közműszolgáltatók számláinak kiegyenlítésére fordított. A házassági életközösség megszűnésekor ezen a bankszámlán 2.844.215 forint, a IV. rendű alperes neve-nél vezetett bankszámlán 6.046.885 forint volt.
- [5] Az I. rendű alperes a **b.-i H.** Banknál vezetett 91012591200 számú számlájára 2011. május 31. napján 9.173,65 EUR-t, 2011. június 1. napján 8.272 EUR-t fizetett be, ekkor a számla egyenlege 18.194,20 EUR-t mutatott. 2011. június 9. napján a számláról 18.000 EUR-t felvett.

A kereseti kérelem és az I. rendű alperes védekezése

- [6] A felperes keresetében a házastársi közös vagyon megosztását kérte. Egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett vagyontárgyak megosztása mellett kérte a IV. rendű alperes neve-nél vezetett számláról 2012. január 20. napján ismeretlen számlára átutalt 3.000.000 forint és az I. rendű alperes által a **b.-i H.** Banknál vezetett számláról 2011. június 9. napján felvett 18.000 EUR (5.187.960 forint) megosztását.
- [7] Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében ezen tételek elszámolásának az elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes által állított összegek az életközösség megszűnésekor már nem voltak meg, azokat az együttélés alatt felhasználták.
- [8] Állította, hogy a **G** utcai ingatlan szerzéséhez 337.000 forint különvagyont felhasználták, amelynek eredményeként a lakás vételárának felhasználásával vásárolt **A.** sori, majd **N.** utcai ingatlanban 1.844.210 forint értékű, 8,27% tulajdoni hányadnak megfelelő különvagyonnal rendelkezik.
- [9] A felperes nem vitatta az I. rendű alperes 337.000 forint különvagyonának a **G** utcai ingatlan szerzésében való felhasználását. Ez azonban nem eredményezett javára magasabb tulajdoni hányadot, mert édesapja ebben az ingatlanban rá tekintettel az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulásával azonos értékű kőműves munkákat végzett.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek házastársi közös vagyonát megosztotta. Egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rendelkezések mellett kötelezte az I. rendű alperest a felperes részére 5.612.888 forint megfizetésére.
- [11] A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 28. § (1) bekezdés b) pontja és a 27. § (1) bekezdés alkalmazásával a felperes édesanyjának és testvérének tanúvallomása alapján megállapította: kőművesmester édesapja a felperesnek hozományként ajándékozta a **G** utcai ingatlan kulcsrakész állapotba hozatalához elvégzett munkákat, amelyek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 137. és 138. §-ai, valamint a PK 7. számú állásfoglalás alapján az épület szerkezetét érintő, a felperes tulajdoni igényét megalapozó munkák voltak. Bizonyítandó szakkérdés volt annak megállapítása: ezen munkák eredményeként keletkezett értékemelkedés elérte-e az I. rendű alperes különvagyonai hozzájárulásával megszerzett tulajdoni hányad mértékét. Az I. rendű alperes azonban meghíúsította a szakértő kirendelését azzal, hogy elmulasztotta a fele részben őt terhelő szakértői díj előlegezését. Az elsőfokú bíróság ezért a felperes családja által végzett munkákat és az I. rendű alperes készpénz vagyonát azonos arányú különvagyonai hozzájárulásként fogadta el. Ez azt eredményezte, hogy a felek tulajdoni hányada azonos volt a **G**. utcai ingatlanban, majd az annak értékesítését követően megszerzett ingatlanokban is.
- [12] A felperes nem bizonyította azt az állítását: az I. rendű alperes a **R**. Banknál vezetett számláról 2012. január 20. napján 3.000.000 forintot ismeretlen számlára utalt, továbbá a **b.-i H**. Banknál vezetett számláról felvett 18.000 EUR megtakarítást saját céljára használta fel.
- [13] A felperes és az I. rendű alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rendelkezések mellett az I. rendű alperes által a felperes javára fizetendő értékkiegyenlítés összegét 10.532.024 forintra felemelte.
- [14] A felek **G**. utcai ingatlanra fordított különvagyonai hozzájárulását tulajdoni hányadok helyett megtérítési igényként számolta el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg: édesapja a kőműves munkákat kizárólag a felperesre tekintettel végezte, azt neki szánta ajándékba, ezért javára különvagyonként eredményezett. Jogszabálysértés nélkül járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a szakértői vélemény beszerzésének meghíúsulását részben az I. rendű alperes terhére értékelte. Megállapítható azonban, hogy az ingatlan teljes befejezéséhez nem kizárólag a felperes édesapja által végzett kőműves munkák, hanem egyéb munkák is hiányoztak. Az édesapja által elvégzett és a felperes javára különvagyonként elszámolandó munkák értékét mérlegeléssel határozta meg: a lakás teljes bekerülési költsége 1.284.240 forint volt és a lakást az építkezés befejezése után 1.800.000 forintért értékesítették. A két összeg különbözete, 500.000 forint hozzávetőlegesen a szerkezetkész állapot utáni munkálatok befejezési költsége, amelynek kisebb része számolható el a belső kőműves munkálatokra. Ezen adatok ismeretében a felperes különvagyonai hozzájárulását az I. rendű alperes 1.844.210 forint hozzájárulásának fele részében, 922.105 forintban fogadta el, és egymással szemben fennálló tartozásokként számolta el (vagyonmérleg 24. és 25. alatti tételei).
- [15] Megállapította azt is, hogy az I. rendű alperes a **Sz**. utcai ingatlan vételárából 10.200.000 forintot 2012. január 6. napján a IV.rendű alperes neve-nél vezetett bankszámlára utalt, amelyből az életközösség megszűnésekor 6.046.885 forint volt meg. A 4.153.115 forint különbözetből bizonyos összeget közüzemű számlák kiegyenlítésére fordított, de nem vitatható tény, hogy 2012. január 20. napján 3.000.000 forintot ismeretlen számlára utalt, amelynek felhasználásáról utóbb sem adott számot. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva 3.000.000 forintot beállított a vagyonmérlegbe és az I. rendű alperes által birtokban tartott és tulajdonába adott vagyonként osztott meg (vagyonmérleg 18. alatti tétele).

- [16] A pénzügyi igazolások alapján megállapította: az I. rendű alperes a **b.-i H. Banknál** vezetett bankszámlára 2011. május 31. napján 9.173,65 EUR-t, 2011. június 1. napján további 8.272 EUR-t fizetett be, majd 2011. június 9. napján arról 18.000 EUR-t felvett. Az I. rendű alperes ellentmondó nyilatkozatokat tett a felvett összeg felhasználásáról. Első nyilatkozatában azt állította, hogy azt a **N. utcai ingatlan** felújítási munkálataira fordították. A felperes azonban igazolta, hogy az ingatlan állított felújítása már 2009. évben megtörtént, így nyilvánvalóan nem a 2011. június 9. napján felvett megtakarításból fedezték ennek költségeit. Állítása megdőlté után az I. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy a 18.000 EUR megtakarítást a **Sz., K. sugárúti ingatlan** vételárának kifizetésére használták fel. A felperes azonban bizonyította, hogy ennek az ingatlannak a vételárát az **O. Bank Nyrt.-nél** vezetett bankszámláról utalták 2011. június 24. napján, tehát - helyesen - a 18.000 EUR felvétele után. Az I. rendű alperes a felperesnek ezt az állítását és bizonyítékait nem vitatta, saját állításának igazolására nem ajánlott fel bizonyítást, arról pedig nem tudott számot adni, hogy a 18.000 EUR megtakarítást mire fordította.
- [17] Az I. rendű alperes ugyan az életközösség fennállása alatt vette fel a megtakarítást a bankszámláról és az az életközösség megszűnésekor már nem állt a felek rendelkezésére. Az I. rendű alperes szavahihetősége azonban megdőlt, mert a felperes cáfolta állításait arról, hogy a felvett összeget milyen közös vagyoni célokra fordították; és az I. rendű alperes a bizonyítás eredményéhez képest módosította a nyilatkozatait. A másodfokú bíróság ezért elfogadta azt a felperesi érvelést, hogy az I. rendű alperes a megtakarítást saját céljaira fordította: a vagyonmérlegbe 18.000 EUR-t beállított és a megosztás során az I. rendű alperes által birtokban tartott, továbbá tulajdonába adott vagyonként értékelt, amelynek az életközösség megszűnésekor árfolyamon számolt forint egyenértéke 5.187.960 forint (vagyonmérleg 12. alatti tétele).
- [18] Ennek eredményeként a másodfokú bíróság a házastársi közös vagyonba tartozó aktívumok értékét 81.679.316 forintban állapította meg, amelyből a 12. tételszám alatti, a **b.-i H. Banknál** lévő 18.000 EUR megtakarítás értéke 5.187.960 forint és a 18. tételszám alatti, a IV.rendű alperes neve-nél vezetett bankszámláról 2012. január 20. napján átutalt összeg 3.000.000 forint.
- [19] A házastársi közös vagyont terhelő passzívák értékét 21.894.330 forintban határozta meg, amelyből a 24. tételszám alatti alperesi különvagyon megtérítése 1.844.210 forint és a 25. tételszám alatti felperesi különvagyon megtérítése 922.105 forint.
- [20] A házastársi közös vagyon értéke nettó 59.784.986 forint, amely alapján az egy főre jutó vagyonrész értéke 29.892.493 forint.
- [21] A megosztás eredményeként a felperes tulajdonába került 28.395.000 forint értékű aktívum és 9.034.531 forint értékű passzívum, amelyből 922.105 forint a 25. tételszám alatt felvett felperesi különvagyon megtérítése. A felpereshez jutó vagyon nettó értéke 19.360.469 forint, azaz a felperes 10.532.024 forinttal kevesebb vagyonhoz jutott, mint amennyi őt megillette volna.
- [22] Az I. rendű alperes tulajdonába 53.284.316 forint értékű aktívum került, amelyből 5.187.960 forint a **b.-i H. Banknál** vezetett számláról felvett 12. tételszám alatti 18.000 EUR megtakarítás, valamint 3.000.000 forint a 18. tételszám alatti IV.rendű alperes neve-nél vezetett számláról átutalt összeg.
- [23] Az I. rendű alperes tulajdonába került 12.859.799 forint értékű passzívum, amelyből 1.844.210 forint a 24. tételszám alatti alperesi különvagyon megtérítése. Az I. rendű alperes a házastársi közös vagyon megosztása során nettó 40.424.517 forinthez, vagyis az őt megillető értéknél 10.532.024 forinttal magasabb értékhez jutott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A jogerős ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet megváltoztatását kérte: a Kúria mellőzze a vagyonmérlegből a felperes tulajdonába adott 922.105 forint értékű felperesi különvagyon megtérítését (25. tételszám); az I. rendű alperes tulajdonába adott, a IV.rendű alperes neve-nél vezetett számláról átutalt 3.000.000 forintot (18.

tételszám) és a **b.-i H.** Banknál lévő bankszámláról felvett 5.187.960 forint értékű megtakarítást (12. tételszám). Ennek eredményeként az I. rendű alperes által a felperes részére fizetendő összeget 5.997.092 forintra szállítsa le. Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. §-t; a Csjt. 27. § (1) bekezdését, a 28. § (1) bekezdés b) pontját, a 30. § (2) és (3) bekezdését, a 31. § (2) és (3) bekezdését jelölte meg.

- [25] I. A másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § rendelkezéseinek megsértésével állapította meg, hogy a IV.rendű alperes neve-nél vezetett számláról 3.000.000 forintot ismeretlen számlára utalt, amelynek felhasználásáról utóbb sem adott számot (18. tételszám). Ezt az összeget ugyanis a vagyonmérlegben 10. tételszám alatt felvett **C.** megtakarítási számlára utalta, amelyet közös vagyoni megtakarításként a bíróság meg is osztott. Ennek igazolására csatolta a **C. Értékpapír Zrt.** és a IV.rendű alperes neve számlakivonatait. Sérült a Csjt. 30. § (2) bekezdése (helyesen: 31. § (2) bekezdése) is, mert ezt a megtakarítást a másodfokú bíróság kétszer számolta el: a 18. és 10. tételszám alatti vagyonként.
- [26] II. A másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § rendelkezéseinek sérelmével állapította meg, hogy a **b.-i H.** Banktól felvett 18.000 EUR-t (12. tételszám) nem közös célra használták fel. Több alkalommal nyilatkozott: a felvett összeg egy részét a **Sz., K.** sugárúti ingatlan vételárának kifizetésére és felújítására használták fel, másik részét pedig felélték. A felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy az összeget nem közös vagyonként használták fel, mert önmagában az, hogy a pénzt az I. rendű alperes vette fel, ezt még csak nem is valószínűsíti. Kétszeresen számolta el a bíróság az összeget, mert az szerepel a vagyonmérleg 3. tételszáma alatti **K.** sugárúti ingatlan értékében is.
- [27] Sérült a Csjt. 30. § (2) bekezdésben rögzített azon rendelkezés is, amely szerint a közös vagyon terhére kötött ügyletetek bármelyik fél megkötheti, ahhoz a másik fél hozzájárulását vélelmezni kell, kivéve, ha a szerződő fél tudott vagy tudnia kellett arról, hogy a szerződéskötéssel kapcsolatosan a másik házastárs kifejezetten tiltakozott. Törvényi vélelem szól az összeg közös célra, a felperes hozzájárulásával történt felhasználás mellett, amellyel szemben a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség, de ennek nem tett eleget.
- [28] III. Jogszabálysértően számolta el a másodfokú bíróság a felperes javára a 25. tételszámú 922.105 forint különvagyon megtérítését. A régi Pp. 206. § azért sérült, mert a felperes nem tudta bizonyítani az édesapja által a **N.** (helyesen: **G.** utcai) ingatlanban állítólag kizárólag a felperes javára végzett munkák értékét. Az elsőfokú bíróság ezért ezt a tételt helyesen hagyta ki a vagyonmérlegből. A másodfokú bíróság nem megfelelően végezte el a bizonyítékok mérlegelését: az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulását csak számlák ellenében fogadta el, a felperesnél pedig pusztán szóbeli nyilatkozatokra alapozta annak ellenére, hogy a felek előadásai között a hozzájárulás értékére jelentős ellentmondás volt. A felperes objektív módon nem tudta bizonyítani hozzájárulásának mértékét, ezért az legfeljebb az I. rendű alperes által elfogadott mértékben lett volna beszámítható. A felperes édesapjának hozzájárulása az ingatlan értékét növelte, az az ingatlan értékében elszámolásra került, külön megtérítési igényként nem érvényesíthető.
- [29] Jogszabálysértő a jogerős ítélet azért is, mert az ingatlan megszerzésére és felújítására a házassági életközösség tartama alatt került sor, ezért mérlegelni kell, hogy a felperes édesapjának hozzájárulása csak az egyik félnek juttatott ajándék-e. A Csjt. 28. § (1) bekezdés b) pontja alapján ugyanis csak akkor számít különvagyonnak, ha az ajándékozó kimondottan az egyik házastárs részére juttatja, egyébként a Csjt. 27. § (1) bekezdés alapján közös vagyon lesz.
- [30] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.
- [31] Jogszabálysértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság: az I. rendű alperes a IV.rendű alperes neve-nél vezetett bankszámláról 2012. január 20. napján 3.000.000 forintot ismeretlen számlára utalt, amelynek felhasználásáról utóbb nem adott számot.
- [32] Az elsőfokú bíróság a pénzügyesektől beszerzett iratokat megküldte az I. rendű alperes részére, aki arra a régi Pp. 145. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseire való felhívás után sem tett észrevételeket. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének, a Kúria a felülvizsgálati kérelem

elbírálásakor kizárólag a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati kérelemhez csatolt okiratokat a jogerős ítélet után, 2018. augusztus 16. napján állították ki, tehát olyan bizonyítékok, amelyeket a felülvizsgálati eljárásban nem lehet vizsgálni. Ezek az iratok önmagukban és együttesen sem alkalmasak az I. rendű alperes által hivatkozottak alátámasztására.

- [33] Jogsabálysértés nélkül állapította meg azt is a jogerős ítélet, hogy az I. rendű alperes saját céljaira használta fel a **b.-i H.** Banktól felvett 18.000 EUR-t. Az I. rendű alperes eltérő, a felperes által cáfolt nyilatkozatokat tett az összeg felhasználására, azt pedig nem is állította, hogy a **K.** sugárúti ingatlan felújítására fordította.
- [34] Nem sértettek jogsabályt az eljárt bíróságok annak megállapításával: a **G.** utcai ingatlanban elvégzett munkákat édesapja kizárólag rá tekintettel végezte és az a különvagyonaként számolható el. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az I. rendű alperes terhére azt, hogy a **G.** utcai ingatlanban végzett beruházások értékét szakértő kirendelésével nem lehetett megállapítani. Az elvégzett munkák értékének megállapítása a bíróság mérlegelési körébe tartozik, az a felülvizsgálati eljárásban nem vitatható.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [35] A Kúria a jogerős közbenső ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül.
- [36] A felülvizsgálati kérelem részben megalapozott.
- Az I. rendű alperes a jogerős ítélet jogsabálysértő voltát eljárási és anyagi jogi jogsabálysértésekre alapította. A Kúria ezért a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján először azt vizsgálta, hogy történt-e eljárási jogsabálysértés; ha igen, az az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt-e.
- [37] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében állította: a bizonyítékok mérlegelésének módjára alkalmazandó jogsabályi rendelkezések megsértése miatt a jogerős ítélet megalapozatlan. A régi Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásainak és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság mérlegelése kiterjed egyrészt az egyes bizonyítékok bizonyító erejének megállapítására, másrészt a bizonyítékok egybevetésére, és a maguk összességében való értékelésére. Mindezekből következtetés útján alakul ki a bíróság belső meggyőződése arról, hogy az ügyre vonatkozó tények valósak, illetve bizonyítottak-e vagy sem.
- [38] A régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata csak jogsabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogsabálysértésnek tekinthető a megalapozatlan ítélet meghozatala is. Megalapozatlanságról azonban csak akkor lehet szó, ha a tényállás felderítetlen maradt, vagy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Következetes a Kúria ítélezési gyakorlata abban, hogy a mérlegelési szabadság a felülvizsgálati eljárásban korlátozott: a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526; BH 1996.973.). Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; kizárólag az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119. II.).
- [39] Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelem I. pontjában megalapozottan állította a régi Pp. 206. § (1) bekezdés megsértését. Az elsőfokú eljárásban beszerzett okirati bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható: az I. rendű alperes a IV. rendű alperes neve-nél vezetett bankszámláról 2012. január 20. napján 3.000.000 forintot utalt a ... számú számlára (44. sorszámú irathoz csatolt

táblázat harmadik sora); amely az I. rendű alperes eljárást segítő 1-nél vezetett számlája (8. sorszámu írat 2, 3 oldal).

- [40] A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra a felülvizsgálati ellenkérelemben, hogy ez a tény, és az azt bizonyító, a felülvizsgálati kérelemhez csatolt okiratok nem vizsgálhatóak a felülvizsgálati eljárásban. A felülvizsgálati kérelemhez mellékelt bizonyítékok a felperes állításának megfelelően valóban olyan új bizonyítékok, amelyek figyelembe vételét a régi Pp. 275. § (1) bekezdés rendelkezései kizárják. A 3.000.000 forint C. Zrt.-nél vezetett számlára utalása azonban a felülvizsgálati kérelemhez csatolt új bizonyítékok értékelése nélkül, kétséget kizáróan megállapítható az elsőfokú eljárásban is rendelkezésre álló, már hivatkozott 8. és 44. sorszám alatti iratokból is. Az átutalás ténye pedig nem a felülvizsgálati kérelemben felmerült új tényállítás, arra éppen a felperes hivatkozott a 2016. augusztus 17. napján előterjesztett előkészítő iratában (46. sorszámu írat 1. oldal negyedik bekezdés).
- [41] A jogerős ítélet ebben a részében a régi Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseit sérti: a másodfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az I. rendű alperes a 3.000.000 forintot ismeretlen számlára utalta, mert az utalás a C. számlára történt, amelyen az életközösség megszakításakor meglévő 2.884.2015 forint megtakarítás a vagyonmérleg 10. tételszáma alatt szerepel. Ennek következtében megalapozottan állította az I. rendű alperes a Csjt. 31. § (2) bekezdés megsértését is: a másodfokú bíróság ugyanazt az összeget kétszer (10. és 18. tételszám alatt) számolta el.
- [42] Az I. rendű alperes megalapozatlanul állította a felülvizsgálati kérelem II. pontjában a régi Pp. 206. § (1) bekezdés megsértését. A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia: a jogerős ítélet jogszabályt sértett-e azzal, hogy a vagyonmérlegbe beállított és a megosztás során az I. rendű alperes tulajdonába adott olyan megtakarítást, amelyet az I. rendű alperes a házassági életközösség tartama alatt vett fel a bankszámláról és amely a házassági életközösség megszűnésekor már nem volt meg.
- [43] Az I. rendű alperes helyesen hivatkozott arra: a házassági vagyonszerzés szabályai szerint a házastársaknak az életközösség fennállása alatt nincs egymással szemben elszámolási kötelezettsége és a Csjt. 27. § (1) bekezdés alapján vélelem szól amellett, hogy a házastársak a házassági életközösség tartama alatt vagyonukat közös célra használták fel; továbbá arra is, hogy a Csjt. 31. § (2) bekezdése alapján, csak az életközösség megszűnésekor meg volt vagyontárgyakat lehet a házastársak között megosztani.
- [44] Ezek a szabályok azonban jogtalan előnyhöz juttathatják azt a házastársat, aki az életközösség megszűnése előtt kivonja a közös vagyontárgyat a házastársak közös rendelkezése alól. A közös vagyontárgyaknak az életközösség tervezett megszakítása előtti saját rendelkezése alá vonása sérti a jóhiszeműség és a tisztesség elvét, mert a régi Pp. 164. § (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásával a másik házastársat terhelne olyan vagyontárgyak meglétének és felhasználásának bizonyítása, amelyekről nem is tudhatott. Ezért ilyen esetben a bizonyítási teher átfordítása nyújt számára védelmet, ami azt jelenti: a vagyontárgyhoz hozzájutó házastársnak kell bizonyítania, hogy a kérdéses vagyont olyan módon, közös célra használta fel, ami a másik házastárs megtérítési igényét kizárja. (Dr. Körös András: A Ptk. alkalmazása egyes családjogi jogviszonyokban. Családjogi tanulmánykötet, Család Gyermek Vagyon, A joggyakorlat kihívásai, szerkesztette: Dr. Szeibert Orsolya, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft. 41. oldal; Kúria Pfv.II.21.040/2014.).
- [45] Ha a vagyontárgyhoz hozzájutó házastárs bizonyítása eredményes, a bíróság a vitatott vagyontárgyat nem állítja a vagyonmérlegbe, mert azt az életközösség tartama alatt közös célra használták és az életközösség megszűnésekor már nem volt meg. A bizonyítás sikertelenségének pedig az a következménye, hogy a bíróság megállapítja: a kivont közös vagyontárgyat a házastárs saját céljaira fordította, azt beállítja a vagyonmérlegbe és a házastárs birtokába került vagyontárgyként a megosztás során a tulajdonába adja. Ugyanerre az eredményre vezet az is, ha a másik házastárs - annak ellenére, hogy nem ő a bizonyításra kötelezett, de - bizonyítja: a házastárs milyen saját célra

használta fel a közös vagyont; vagy a házastárs által megjelölt közös vagyoni célra történt felhasználás kizárt.

- [46] Nem volt vitás a felülvizsgálati eljárásban, hogy az I. rendű alperes a házassági életközösség megszűnése előtt egy évvel vette fel a bankszámláról azt a jelentős, több mint 5.000.000 forint értékű közös vagyoni megtakarítást, amelynek közös célra fordítását a felperes vitatta. Maga az I. rendű alperes nyilatkozott úgy, hogy a házassági életközösség megszűnése után rövid idővel az élettársával közösen vásárolt és használt ingatlan vételárát részben a közös bankszámlákon maradt megtakarítások felhasználásával fizette ki (P.22.377/2014/3. sorszámu előkészítő irat 5. oldal). Ezen adatok alapján a közös célú felhasználás vélelmével szemben az I. rendű alperest terhelte annak bizonyítása: a felvett 18.000 EUR-t közös célra használták fel.
- [47] Az I. rendű alperes a közös célú felhasználást csak állította, de bizonyítását meg sem kísérelte. A felhasználásra tett első előadását a felperes cáfolta; erre tekintettel az I. rendű alperes újabb tényt állított: ez volt az a nyilatkozata, amely szerint az EUR megtakarításból fizették ki a **K.** sugárúti ingatlan vételárát (84. sorszámu előkészítő irat 2. oldal első bekezdés). Ezt a felperes azzal cáfolta, hogy igazolta: a **K.** sugárúti ingatlan vételárát az **O.** Bank Nyrt.-nél vezetett folyószámláról utalták át az eladók részére. Az elsőfokú bíróság a régi Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésben foglalt jogkövetkezmények terhe mellett felhívta az I. rendű alperest, hogy a felperes ezen előadására 15 napon belül nyilatkozzon (90. sorszámu jegyzőkönyv 2. oldal) Az I. rendű alperes a felhívásnak nem tett eleget. Sem a 2017. október 11. és október 18. napján tartott tárgyaláson szóban, és írásban sem cáfolta a felperesnek azt az előadását, hogy a **K.** sugárúti ingatlan vételárának kifizetéséhez nem az EUR megtakarítást használták fel, hanem az **O.** Nyrt.-nél vezetett folyószámlán lévő pénzüket; továbbá a 2017. október 18. napján tartott tárgyaláson erre irányuló bírói kérdésre úgy nyilatkozott, hogy egyéb előadása és bizonyítási indítványa nincs (99. sorszámu jegyzőkönyv). Nem állította azt sem, hogy a felvett EUR-t befizette az **O.** Nyrt.-nél vezetett folyószámlára és így történt a felhasználás.
- [48] A régi Pp. 163. § (2) bekezdése szerint a bíróság az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségsbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. E jogszabályi rendelkezés alapján jogszabálysértés nélkül fogadta el a másodfokú bíróság tényként: az I. rendű alperes állításával szemben a **K.** sugárúti ingatlan vételárát a felek az **O.** Bank Nyrt.-nél vezetett folyószámlán lévő összeg átutalásával egyenlítették ki. Az I. rendű alperesnek a közös vagyoni megtakarítások életközösség megszűnése utáni saját célú felhasználására tett előadására figyelemmel e tény tekintetében a bíróságnak kételye sem lehetett. Ebből pedig az is következik: a Hypo Bankból az I. rendű alperes által felvett EUR felhasználására kizárólag az a felperesi előadás állt a bíróság rendelkezésére, ami szerint azt az I. rendű alperes saját céljaira használta fel.
- [49] A jogerős ítélet tehát a bizonyítás régi Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt szabályainak megsértése nélkül állapította meg az EUR megtakarítás I. rendű alperes által, saját célra való felhasználását és nem jogszabálysértő a megtakarítás I. rendű alperes tulajdonába adása sem. A Csjt. 30. § (2) bekezdés rendelkezései sem sérülhettek: az I. rendű alperes nem adott elő az EUR megtakarítás felhasználásával kötött olyan visszerthes ügyletet, amihez a felperes hozzájárulását vélelmezni kellett volna.
- [50] Az I. rendű alperes megalapozatlanul állította a felülvizsgálati kérelem III. pontjában: a másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdés megsértésével állapította meg a felperes édesapja által a **G.** utcai ingatlanban elvégzett kőművesmunkák különvagyoni jellegét és értékét. A felülvizsgálati kérelem tévesen érvel azzal, hogy az elsőfokú bíróság a felperes ezen igényét elutasította és a követelést a bizonyítatlanság miatt kihagyta a vagyonmérlegből: az elsőfokú bíróság a másodfokú bírósággal egyezően jutott arra a következtetésre, hogy az édesapja által a **G.** utcai ingatlanban a szerkezetkészítől a kulcsrakész állapotig elvégzett munkák a felperes javára különvagyonként keletkeztek. Az eltérés abban volt az elsőfokú és a jogerős ítélet között, hogy az elsőfokú bíróság

ezeket a munkákat a felperes javára tulajdoni hányadot is keletkeztető munkákként értékelte, amelynek eredményeként a felperes ugyanolyan mértékű tulajdoni hányadot szerzett, mint amilyen arányban az I. rendű alperes tulajdoni hányada emelkedett különvagyoni megtakarításának felhasználása következtében. A jogerős ítélet szerint pedig a felek különvagyoni hozzájárulásai nem a tulajdoni hányadaikat módosította, hanem megtérítési igényt keletkeztetett a javukra: a felperes javára 922.105, az I. rendű alperes javára pedig 1.844.210 forintot.

- [51] Az eljáró bíróságok a felperes édesanyja és testvére tanúvallomásának kellően megindokolt elfogadásával, az irányadó anyagi jogi szabályokkal és a bírói gyakorlattal összhangban, okszerűen és megalapozottan vonták le azt a következtetést, hogy a felperes édesapja a G. utcai ingatlanban végzett jelentős értékű kőműves munkát; az ingatlan értékében a munkája eredményeként bekövetkezett emelkedést kizárólag gyermekének, a felperesnek juttatta, ezért az a vagyon megosztásakor különvagyonaként számolandó el. A szakvélemény hiányában rendelkezésre álló adatok okszerű, kellően megindokolt mérlegelésével határozták meg a juttatás értékét is. A Kúria maradéktalanul egyetértett a jogerős ítéletben kifejtett okfejtéssel, ezért a helyes indokokra, ezek megismétlése nélkül a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 254. § (3) bekezdése alapján csak visszautal.
- [52] A felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben a Kúria kifejti: a PK 281. számú állásfoglalásban is kifejtett következetes bírói gyakorlat szerint a szülő által adott jelentősebb értékű ajándékot rendszerint az ő gyermeke részére szóló juttatásnak kell tekinteni. Az ajándékozáskor ugyanis a szülő szándéka nem irányul arra, hogy az együttélés végleges megghiúsulása esetén az ajándék értéke ne gyermekét illesse meg, hanem az a másik házastársat is gazdagítsa, és közös vagyonként megosztásra kerüljön. Az ajándékot annak a házastársnak a különvagyonához tartozónak kell tekinteni, akinek a szülője azt adta.
- [53] Az I. rendű alperes tévesen állította a felülvizsgálati kérelemben: saját különvagyoni hozzájárulását a bíróság csak számlák ellenében fogadta el, a felperes esetében pedig pusztán szóbeli nyilatkozatokra alapozta; továbbá a felperes objektív módon nem bizonyította hozzájárulásának értékét, ezért az legfeljebb az I. rendű alperes által elfogadott mértékben lett volna elfogadható. Az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulásának tényét és annak általa megjelölt értékét a felperes nem vitatta, ezért azt az eljáró bíróságok nem a bizonyítás eredményeként, hanem a felek egyező előadása alapján, a régi Pp. 163. § (2) bekezdés alkalmazásával határozták meg. Azt pedig, hogy a hozzájárulás értékét szakvéleménnyel, objektív módon nem tudta a felperes bizonyítani, az eljáró bíróságok egyezően, a felülvizsgálati kérelemben nem is sérelmezett módon az I. rendű alperes terhére értékelték.
- [54] Téves az I. rendű alperesnek az az érvelése is, hogy a hozzájárulás önállóan nem érvényesíthető, mert az az ingatlan értékét növelte és abban el lett számolva: a Csjt. 31. § (2) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi a közös vagyon megosztásakor a különvagyonból a közös vagyonba történt beruházások megtérítését. A felek házastársi közös vagyonának megosztásakor pedig mind a felperes; mind az I. rendű alperes különvagyoni beruházásának elszámolása megtörtént.
- [55] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az okiratokkal ellentétesen, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével állított be a vagyonmérlegbe 18. tételszám alatt és osztott meg 3.000.000 forintot. Ennek mellőzésével a házastársi közös vagyonba tartozó aktívák értéke: 78.679.316 forint; a passzívák értéke: 21.894.330 forint; nettó értéke: 56.784.986 forint; az egy házasságra jutó érték: 28.392.493 forint. A megosztás eredményeként a felperes tulajdonába 19.360.469 forint; az őt megillető értéknél 9.032.024 forinttal alacsonyabb; az I. rendű alperes tulajdonába 50.284.316 forint aktíva, 12.859.799 forint passzíva, nettó: 37.424.517 forint; az őt megillető értéknél 9.032.024 forinttal magasabb érték jutott.
- [56] A Kúria ezért a jogerős ítélet a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján részben hatályon kívül helyezte és - mivel a peradatok rendelkezésre állnak - az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az

értékkiegyenlítés összegét 9.032.024 forintban állapította meg. Ezt meghaladóan a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [57] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [58] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme a felülvizsgálat pertárgyértékhez viszonyítva (4.555.033 forint) 67%-ban lett eredményes (3.055.032 forint). A régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése szerint a Kúria az I. rendű alperest kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási részperköltségének megfizetésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján, a felek és képviselőik között létrejött megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, továbbá annak figyelembe vételével állapította meg, hogy az I. rendű alperes jogi képviselője áfa fizetésére is köteles.
- [59] A felperes és az I. rendű alperes a felülvizsgálat eredményessége arányában, a már hivatkozott perköltség-viselési szabály, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek az I. rendű alperes illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdés szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2019. május 14.

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró